

1. čtení Iz 5,1-7

1Zazpívám svému milému píseň mého milého o jeho vinici: „Můj milý měl vinici na úrodném svahu.2Zkypřil ji, kameny z ní vybral a vysadil ušlechtilou révu. Uprostřed ní vystavěl věž i lis v ní vytesal a čekal, že vydá hrozny; ona však vydala odporná pláňata.3Teď tedy, obyvateli Jeruzaléma a muži judský, rozhodněte spor mezi mnou a mou vinicí.4Co se mělo pro mou vinici ještě udělat a já pro ni neudělal? Když jsem očekával, že vydá hrozny, jak to, že vydala odporná pláňata?5Nyní vás tedy poučím, co se svou vinicí udělám: Odstráním její ohrazení a přijde vniveč, pobořím její zídky a bude pošlapána.6Udělám z ní spoušť, nebude už prořezána ani okopána a vzejde bodláčí a křoví, mrakům zakážu zkrápět ji deštěm.“7Vinice Hospodina zástupů je dům izraelský a muži judští sadbou, z níž měl potěšení. Čekal právo, avšak hle, bezpráví, spravedlnost, a hle, jen úpění.

2. čtení J 15,1-8

1„Já jsem pravý vinný kmen a můj Otec je vinař. 2Každou mou ratolest, která nenese ovoce, odřezává, a každou, která nese ovoce, čistí, aby nesla hojnější ovoce. 3Vy jste již čisti pro slovo, které jsem k vám mluvil. 4Zůstaňte ve mně, a já ve vás. Jako ratolest nemůže nést ovoce sama od sebe, nezůstane-li při kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně. 5Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic. 6Kdo nezůstane ve mně, bude vyvržen ven jako ratolest a uschne; pak ji seberou, hodí do ohně a spálí. 7Zůstanete-li ve mně a zůstanou-li má slova ve vás, prostě, oč chcete, a stane se vám. 8Tím bude oslaven můj Otec, když ponesete hojné ovoce a budete mými učedníky.

Kázání

Možná se vám to taky někdy stalo. Věnovali jste něčemu hodně času, energie – a nakonec to nedopadlo. Mohlo jít o projekt v práci, nebo o nějakou akci pro přátele, rodinu... Nebo se vám to možná někdy stalo ve vztahu.

Někdy se může zdát, že byla všechna vynaložená námaha k ničemu, protože nakonec - to nevyšlo. *Že já jsem se do toho vůbec pouštěla...*

Pár takových neúspěchů přináší pochybnosti. Vyplatí se vůbec investovat energii do něčeho, z čeho možná nic nevzejde? Vyplatí se zkoušet něco, kde není úspěch zaručený?

Postupem času možná v úsilí polevíme, až na něj třeba rezignujeme úplně. Málokdo má přece sílu pouštět se do rizika zklamání znova a znova.

A nejhorší na tom je, že časem začneme pochybovat nejen o tom, co děláme, ale i o sobě samých: Proč se mi to děje? Je snad se mnou něco v nepořádku?

A právě do takové situace mluví Izajášova slova.

Prorok Izajáš má pro nás pro všechny, kteří zažili neúspěch a zklamání – dobrou zprávu.

Díky jeho slovům se můžeme uklidnit - Nejsme v tom sami. Představte si totiž, že někdy se nedaří ani tomu nejzkušenějšímu a nejodhodlanějšímu. Biblicky řečeno – někdy hyne úroda i tomu nejlepšímu vinaři.

Izajášova píseň o vinici, jak se těm slovům, která jsme slyšeli v úvodu říká, je žalozpěvem zklamané Hospodinovy lásky. V Izajášových slovech zaznívá, že i sám Bůh, Hospodin, se potýkal s neúspěchem. A přitom byla jeho vinice byla na úrodném svahu. Věnoval jí veškerou péči. Čekal, že vydá hrozny. Tak jako my čekáme, že se nám tu a tam něco podaří, když se dobře připravíme a

věnujeme svému dílu náležitou pozornost.. Ale navzdory znamenité péči vydala vinice odporná pláňata.

Tou vinicí - má Izajáš na mysli Boží lid – vysvobozený z nesvobody, řádně opečovávaný.

Tak proč se dostal do situace, kdy svého Boha zase zklamal?

Možná proto, že selhat není nijak složité. Někdy stačí málo a člověk udělá pravý opak toho, co považuje za správné. Místo dobrých plodů vyplodí odporná pláňata.. Navzdory znamenité péči se něco pokazí, něco v nás brání tomu, abychom vydali dobré ovoce. Možná si vzpomenete na slova apoštola Pavla z listu Římanům – kdy i apoštol sám vyznává - 15Nepoznávám se ve svých skutcích; vždyť nedělám to, co chci, nýbrž to, co nenávidím.

Míra úspěšnosti našeho konání nebývá nutně přímo úměrná naší vůli nebo vynaloženému úsilí. Příčiny neúspěchů jsou tak rozmanité, že je myslím lepší druhého v případě selhání podržet a povzbudit než ho jednoduše odsoudit.

A tak mě udivuje, že Izajáš má pro Boží lid, neplodnou vinici – tak ostrá slova soudu. Boží vinici prý čeká konec. Říká:

„Odstráním její ohrazení a přijde vniveč, **pobořím** její zídky a bude pošlapána.**6Udělám z ní spoušť**, nebude už prořezána ani okopána a vzejde bodláčí a křoví, **mrakům** zakážu zkrápět ji deštěm.“

„Mrakům zakážu zkrápět ji deštěm.“ To jsou až absurdně ostrá slova.

Můžeme se jim divit. Vysvětlení pro tak ostrá slova vidím ale právě v tom, že Izajášova píseň o vinici je žalozpěvem zklamané Hospodinovy lásky. Slova soudu – pramení z intenzivní lásky – vášnivé, žárlivé milující – taková láska se snadno zvrtné v ostrá slova odsouzení.

Zkusme slova absolutního soudu chápat jako druhou stranu mince absolutní Boží lásky.

Kdo hodně miluje - hodně truchlí, když o lásku přichází. Pokud by Bůh choval ke svému lidu nějaký nemastný neslaný cit – smýšlel by o něm vlašně – takový vztah by mohl po čase propadnout do lhostejnosti...**Ale láska? Žárlivě milující vinař nedopustí, aby jeho vinici kypřil někdo jiný.** Když se ukáže, že je vinice k ničemu, že v lásce selhává, ani mrakům nedovolí zkrápět ji deštěm.

Ježíš na Izajášovu píseň o vinici navazuje, když se s učedníky loučí u poslední večeře. Do této tragédie zklamané lásky vnáší něco nového. Jakoby se Bůh po těch už dávno vyřčených slovech odsouzení znovu zamyslel: „Co se mělo pro mou vinici ještě udělat a já pro ni neudělal? Původně řečnická otázka Izajášova prorocství - se s Ježíšem vrátila zpátky do hry.

„Co může Boží lid ještě udělat?“ Musí být přece ještě nějaká šance. Bůh to nechce s lidmi vzdát a tak se ptá pořád dokola. Co se ještě dá dělat?

Jako odpověď na tuto otázku přináší Bůh sám sebe. Bůh z vášnivé lásky ke svému stvoření vymyslel novou cestu – nové řešení. Poslal mezi lidi svého syna Ježíše. Aby sám o sobě řekl: Já jsem pravý vinný kmen.

Ježíš na sebe tímto výrokem bere odpovědnost za úrodu na Boží vinici. Stává se nástrojem Boží péče o vinici – nástrojem Boží lásky, která přese všechno zklamání z neúrody ještě úplně nevyhasla.

Ježíš jako pravý vinný kmen přichází s hodně otevřenou náručí – zve k úrodě všechny. Ale nezastírá, že k tomu potřebuje i naše odhodlání.

Jako ratolesti, rašící z kmene, máme svobodu – zůstat či nezůstat? To je oč tu běží. Pokud Ježíšovy nabídky napojit se na zdroj využijeme – na kmen se napojíme – ovoce přijde. Ale pokud ne, uschneme. Vydáme leda odporná pláňata.

Ježíšova slova možná zní jako výhrůžka, ale zkusme je chápat jako vlastně docela pragmatické konstatování faktu. Když se ratolest odpojí od zdroje výživy, nemůže nést ovoce.

Myslím, že Ježíš nás nechce svými slovy paralyzovat, uvést v hrůzu z toho, že selžeme. Ale chce nás povzbudit – vaše rozhodnutí mají váhu. Je to na vás, jak se rozhodnete - vaše rozhodnutí není lhostejné, záleží na něm a pokud se rozhodnete dobře – není to jedno – vzejde mnoho dobrého, nebojte se, jen zůstaňte. Nemusíte nic převratného objevovat, vynakládat nadlidské úsilí – to Ježíš jako pravý vinný kmen už vykonal. To nejtěžší už je z Boží strany odpracováno – vy se napojte a ponesete ovoce.

Ježíšův obraz vinného kmene a ratolestí můžeme číst jako metaforu života víry. Ve vztahu k Bohu jsme zváni k něčemu, co nás všechny přesahuje, co přesahuje naše dílčí neúspěchy, co přináší naději navzdory našim selháním.

I když se nám tu a tam v životě nedaří – napojení na Boží vinici skrze Ježíše Krista má na věky budoucnost.

Napojte se na kmen, zůstaňte ve víře v Ježíše Krista. V Ježíšových slovech je nesmírně důležité ujištění, že - naše rozhodnutí zůstat - je z Boží strany opětováno. V Ježíšově řeči zaznívají slova o oboustrannosti vztahu Boha a člověka hned třikrát : např. Ve slovech „Zůstaňte ve mně, a já ve vás.“

Je to vzájemný vztah víry – důvěry – ke kterému nás Ježíš zve. K tomu směřují i slova o modlitbě. Ve slovech - prostě oč chcete, a stane se vám. - je, myslím, opět vyjádřena důležitost vztahu vzájemnosti, vztahu, ve kterém přijímáme Boží vůli, ale také o ní aktivně prosíme. Chceme ji přijímat, chceme za ni děkovat, uvědomovat si vděčnost. Je to další velké povzbuzení - na našem postoji záleží. Nejsme jen nějaké loutky vystavené na pospas osudu.

Ježíš už s námi sice není tak, jak byl s učedníky u poslední večeře, kde vyprávěl slova dnešního evangelia, ale jako pravý vinný kmen – jako zdroj víry a našich modliteb - je s námi stále.

Modleme se:

Bože, děkujeme ti za to, že jsi nakonec svou vinici nevystavil zkáze – ale místo toho ses nakonec sám ztotožnil s révou, stal ses člověkem, aby člověka zachránil.

Bože, děkujeme Ti za to, že z lásky dáváš lidem stále novou šanci, aby objevili potěšení z víry.

Amen